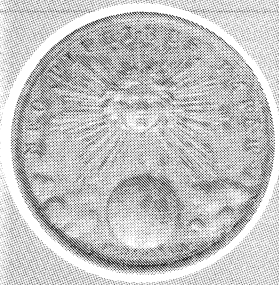

Louis XIV (tot B.) Toen zag men mond aan mond, en borst aan boezem kleven, toen klap-te kus op kus, als 't op een scheiden ging... (L. wil weggaan, werpt al een kashand naar B.)

Hertog (die op de achtergrond met zijn klisteespuit een glas bier heeft gevuld, intercepteert L. en presenteert het glas aan L.) Een pittig drankje. Voor Zijne Majesteit. (Wendt zich tot B. en spuit haar in de mond) Voor Blanche. (Neemt onder zijn pupiter uit een mini-ijskast een flesje) Voor mij. (Gaat naar het publiek) En voor u? (Licht uit.)

VI

Louis XIV (heeft broekspijpen opgestroopt, maakt met houtskool vlekken op beide benen, H. en B. kijken toe.) Hoe zou jij graag sterven, Blanche?

Blanche (verbaasd) Sterven?

Louis XIV (terwijl hij gebukt nog bezig is) Ja, sterven, ophouden te bestaan, dood gaan. Plots of langzaam, gewelddadig of in bed of gewelddadig en in bad. Creperen als een hond. (zet zich terug recht.)

Hertog Als ik kon kiezen, zou ik zelfmoord plegen. (kijkt naar zijn hand) De hand aan mezelf slaan. Ik zal het nooit doen, want dat is veel te drastisch voor mij, te desperaat-serieus. Ik kan het me eigenlijk niet voorstellen, en daarom denk ik er ook graag aan. Omdat het zo niet voor te stellen is.

Louis XIV Jaja... en hoe? Zo alles doorsnijden, in een lauw bad, à la Seneca of zeer theatraal, coram publico, met de beker scheerling in de hand, de ultieme rol. Op het scherp van de snee, want er is geen correctie meer mogelijk, geen terugkeer, eenmalig straks flitsen de lampen uit, voorgoed.

Blanche Of à l'improviste, een vlugge kogel, een bijna achteloos uit het raam springen vanuit de honderdste verdieping. Heeelp!

Hertog Of à la Cleopatra, de polsen in een mandje met slangen, een paar prikken.

Louis XIV Slangen zijn vies, glibberig.

Blanche Neen, pijnloos moet het zijn. Wegglijden uit het leven, alles geleidelijk zien vervagen. Pijnloos, zoals het leven niet is geweest, moet het sterven zijn.

Louis XIV Nu en in het uur van de dood... (kijkt naar zijn benen) Zou er dan niets meer aan te doen? Ezelinnemelk b.v.

Hertog haalt nog een pintje uit zijn pupiter, drinkt er eerst zelf van en geeft het dan door aan L.) Qui sait? Neen, het moet pijn doen.

Je moet het voelen. Je beslissing voelen. Natuurlijk geen gruwelijke pijn. Geen doodsstrijd van uren. Een vonk, plotse klaarte die zo vol licht is, onuitstaanbaar.

Blanche Saul wordt Paul. (L. geeft pintje door aan B.)

Hertog En dan bedoel ik niet het cinematografisch licht van de laatste blik die alles in enkele beelden recapituleert. Neen, het licht voelen, zo pijnlijk helder dat het niet uit te houden is. Van pijn, van klaarte. Want het één staat voor het ander.

Blanche Jij bent een erotomaan, hertog. Een necrofiel van het gesofisticeerde soort.

Louis XIV Gewelddadig én in bed. (L. is ondertussen tot bij B. gekomen, spreken volgende passage als odi-amo geliefden)

Hertog (monologiserend) Een dolkstoot in het hart.

Louis XIV (corresponderend gebaar naar B. toe) Van mijn geliefde. (steekt) Slet!

Hertog Een kogel in de slapen.

Blanche Van mijn minnaar. (schiet) Hond!

Louis XIV Ik zou je eerst allang gewurgd hebben. (B.grimast terug)

Hertog Heroïek uit voorbije tijden, Majesteit.

Louis XIV (die teruggaat naar zijn chaise, nog opgewonden) Precies, slechte romantiek. Sterven is net zo prozaïsch als de deur dichtdoen.

Blanche Nu en in het uur van de dood. (B. zit gehurkt bij L. en brengt nog wat zwarte vegen aan op zijn been)

Het wordt alsmaar erger, die vlekken.

Hertog Kinine misschien?

Blanche Heb ik al geprobeerd.

Hertog Of purgeren? Aderlaten... In mei als de sappen stijgen... 38 keer Majesteit, daar kan nog wel een keertje bij, ook al zijn er deze keer geen sappen die stijgen. Want het is geen mei, maar augustus, en weldra 1 september 1715.

Louis XIV Blanche, jij bent nog altijd het beste tonicum. Weet je nog Goethe en de vrouwen: vrouwen zijn vruchten.

Hertog En laat de mannen maar zuchten.

Blanche De wet van de communicerende vaten.

Hertog De wet van de op te vullen hiaten.

Blanche Een teveel wordt afgeschuimd, een te weinig bijgevuld. Maar het effect zou zeer kortstondig zijn. En om twee keer per dag voor zijne majesteit klaar te staan, zoals die kwezel van een Maintenon. (berispent) Een vrouw op haar leeftijd, Majesteit. Bijna 80. Tweemaal per dag!

Louis XIV Het was alleen maar een kleine siddering. En het was mooi verdeeld, na het eten en voor het slapengaan. Hygiënisch als het ware.

Hertog Zoals tanden poetsen.

Louis XIV Trouwens, het was een kwezel en overleven, die ouwe feeks deed ze me sowieso. So what?

Blanche En u was de vorst, after all.

Louis XIV En ik was de vorst, after all.

Hertog (die Ls been nu helemaal aan het inkleuren is) Nu en in het uur van de dood.

Louis XIV (kijkt naar zijn benen, de hertog) Ik weet het: levenselixir!

Blanche (die naast L. staat, reikt hem het flesje bier van zoëven aan) Levenselixir.

Louis XIV (neemt een teug) Maar dat is de

ezelinnemelk.

Hertog Neen, dat zijn alexandrijnen. Hoe zou u graag sterven, majesteit?

Louis XIV (verbaasd) Sterven?

Blanche Ja, sterven, ophouden te bestaan, dood gaan. Plots of langzaam, gewelddadig of in bed of gewelddadig én in bed. (vlak bij zijn hoofd) Kreperen als een hond.

Louis XIV (begint te hoesten) Kinkhoest.

(Kijkt naar zijn benen en de bezig zijnde hertog) Een kinderziekte, Blanche. Kinkhoest hertog.

(B. heeft H. vervoegd, beide maken het karwei ongestoord af) Of koorts? (wrijft zich over het hoofd) Ja, koorts. Het is koorts! Ik begin te ijlen. 1658: waar is Mazarin? Waar zijn de sacramenten?

Blanche (gehurkt) Het wordt alsmaar erger hertog.

Hertog En deze keer helpen geen braakmiddelen.

Blanche Geen voetbaden met bourgogne.

Hertog Tegen koudvuur is niets bestand.

Louis XIV 1658... De sacramenten! (H. reikt hem nog eens het flesje aan)

Blanche Tenzij...

Louis XIV Tenzij?

Blanche Tenzij een amputatie natuurlijk.

(knijpt L. in de benen) Maar een koning zonder benen...

Hertog Een koning die moet wenen...

Louis XIV (tranen in de ogen, kijkt naar zijn benen, kijkt voor zichzelf uit, monoloog) Nunc et in horam mortis. Eén september zeventienhonderdvijftien. (zoals een brief) Liefste moeder...

Neen, ze lachen me zo al genoeg uit. (zoekend) Liefste... (aarzelend) Geen liefste. (op zijn Italiaans) Maria mia... (lacht) een beetje opera-achtig... Marja, maar dat is te Vlaams, dan maar opera-achtig. (serieus) Maria, het is zoals Christus bespot door het plebs...

Ja, nog altijd die hoogdravendheid, daar hebben al jouw verijdende Italiaanse romans niets kunnen aan verhelpen. Ik ben een dragonder, met een gescherpt wantrouwen weliswaar tegenover iedereen die me op één of andere manier wil dwarsbomen, steeds erop uit om mijn profijt... Kortom: een gezegende Gods. Deodatus. In alle onschuld. En nu hebben ze mijn benen zwart gemaakt. Nu hebben ze me op de Bühne als een hansworst te kijk gesteld, zelfs in het uur van mijn dood.

Het is niet echt, zeggen ze dan. En het is niet echt, dat weet ik ook wel. Maar het gaat dan toch maar over Louis Quatorze. Over zijn lichaam zeggen ze. Over mij dus. Nu ja, beter over mij dan over één of andere nulliteit. Richard-ik-weet-niet-hoeveel. Of al die postmodernistische non-evenementen. Alhoewel, die Richard. Now is the winter of our discontent/Made glorious summer by this sun of York. Dat is inderdaad niet mijn stijl. Soit. Nu moet ik dus sterven. Hoe zou jij willen sterven, Maria? Natuurlijk, aan zoiets moet je niet denken. Dat is alleen maar gekoketteer voor leeggangers. Claro. Trouwens, je bent al dood, niet waar? En nu is het mijn beurt. De laatste weken hebben ze mij kapot doen zweeten, mijn dokters- chirurgijnen. Elke nacht moest ik tot tweemaal toe worden gewassen. Je hoort het: een oude zageman, die graag sterft nu iedereen die hij graag had, al lang dood is. Mijn kleinzoon b.v., de Duc de Bour-